

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Non pura. paragr. 3.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

§. III.

Sponsalia largitas non pura.

Id est.

*Quando inter Sponsos intercessit osculum,
vel Copula.*

I. **V**T, quod proposuimus declarandum, intelligatur planissime, satis erit, si hic afferamus legem, a & breviter explicemus.

Si à Sponso (ait lex) rebus Sponsa donatis, interveniente osculo ante Nuptias, hunc, vel illam mori contigerit, dimidiam partem rerum donatarum ad superstitem pertinere precipimus, dimidiam ad defuncti, vel defuncta heredes. Osculo non interveniente, tota Donatio infirmetur. Quod si Sponsa, interveniente, vel non interveniente osculo, aliquid Sponso fuerit largita, & ante Nuptias hunc, vel illam mori contigerit, omni Donatione infirmata, ad Donatricem Sponsam, vel eius successores Donatarum rerum dominium transferatur.

2. Ubi nota Primò, loqui Textum de osculo: sed Doctores extendere propter parem, immò majorem rationem, ad copulam. Conventientia hujus dispositionis fuit, velle, saltem per medietatem Donatorum, ruborem Sponsæ, & difficultatem iterum nubendi, quam passa est ex osculo, vel copula, compensare.

3. Nota Secundò, hunc favorem dari Sponsæ, non verò Sponso, quia hic dictum ruborem, & difficultatem non patitur.

4. Quid si Sponsalia dissolvantur alio modo sine ullius culpa, v. gr. per alterius ingressum in Religionem?

Respondeo, adhuc hunc favorem concedi Sponsæ, non verò Sponso, quia æquè illa passa est ruborem, non verò hic.

5. Quid si solvantur ex communi consensu?

Respondeo, tunc nihil lucrari Sponsam, quia consentiendo dissolutioni Sponsalium, videtur remittere Jus suum. Ita Molina b alii- que, Aliqui autem ad hunc effectum, ut nihil lucraretur Sponsa, requirunt, ut consensus utri-

usque sit simul. Verum sufficere ex intervallo, etiam si antea Sponsus, vel Sponsa consentire noluisse, probat Sanch. e & meritò: æquè enim sic censetur facta remissio. c Sanch. loc. cit. n. 7

6. Quid si culpa Sponsi, vel Sponsæ sponsalia dissolvantur, ut fornicatione, vel hæresi, vel simili causa ab alterutro data? lucrabiturnè alter aliquid ex fortè sibi donatis?

Respondeo, cum Sanch. d Sponsam, si non sequatur Matrimonium culpa Sponsi acquirere sibi totam sponsalitiã largitatem habitam à Sponso, & pari modo Sponsam, si non sequatur Matrimonium, culpa Sponsæ, eandem sponsalitiã largitatem acquirere. Ratio est eadem, quam diximus §. precedent. num. 10. d Sanch. loc. cit. n. 8.

7. Nota Tertio, osculum, vel dictam copulam dare Sponsæ dictam medietatem, quando verè Sponsa est. Non ergo, si hæc intercesserint antè vera sponsalia; ut si intercessissent cum impedimento dirimente cognito ab utroque Sponso, vel cum sponsalitiis sub conditione celebratis, quæ certè nulla sunt ante adventum conditionis: tunc enim osculum, & copula essent omninò inhonesta, quibus favere, concedendo illis dimidietatem Donatorum, Jura nunquam volunt. Atque in hoc casu, licet aliqui dicant, si fortè aliquid Sponsus à Sponsa, vel contra, receperit, debere tradi Eisco, tamen verius judicat Sanch. e posse retineri, donec accedat sententia Judicis contra retinentem. c Sanch. lib. 6. matr. d. 20.

8. At, si impedimentum dirimens fuit ignoratum à Sponso, vel ab altero ex ipsis, quid Juris?

Respondeo cum Sanch. f si ab utrisque fuit ignoratum, non amittet medietatem dictam Sponsa, quia cum inculpate gravamen pudoris per osculum, vel copulam senserit, non est defraudanda illius compensatione, quæ per dictam dimidietatem Donatorum fit. Si item fuit ignoratum à Sponsa, quamvis cognitum à Sponso, eandem medietatem etiam debet acquirere, quia pari modo, sine culpa, gravamen passa est. Si denique e contra ignoratum fuit impedimentum à Sponso, cognitum autem à Sponsa, nihil ipsa acquirat, sed totam sponsalitiã largitatem restituere Sponso debet, quia ut dictum est, culpæ Sponsæ favere jura non debent. f Sanch. loc. cit.

9. Nota

9. Nota Quartò, ut largitas prædicta habeat effectum transferendi dominium in Sponsam medietatis. Donatorum, satis esse, si dictum osculum, vel copula intervenit, sive ante dictam largitatem, sive postea; par enim gravamen, & ruborem in utroque tempore patitur Sponsa.

CAPUT III.

De Dissolutione Cohabitationis, & Thori, hoc est, de Divortio.

Explicatis obligationibus conjugum ex eorum conjunctione convenientibus, admoner jam ad ea declaranda procedere, quæ ad eorundem quasi disjunctionem pertinent, id est, ad Divortiũ, quod jam facio.

§. I.

Quid quotuplex, & quando licitum sit Divortium.

I. **N**on est hic sermo de dissolutione vinculi Matrimonii, de hac enim dictũ est Tract. 3. Sed de ejus dissolutione, quoad Thorum, & cohabitationem, remanente vinculo. Id, quod valde diversum est, ut ex ibidem dictis patet. Separatio autem hæc quoad Thorum, & cohabitationem, tunc vocatur Divortium, quando est perpetuum, juxta a Textum, in quo dicitur: *Divortium non est verum, nisi, quod animo constituenda perpetua separationis, sit.* Nihilominus, si perpetuum non sit, sed ad tempus, vocatur etiam, quamvis minus propriè, Divortium.

a L. Divortium ff. de Divortis.

2. Porro, ut tota ejus tractatio ordine ipso docendi clarior fiat, duo erunt separatim explicanda. Alterum, quando nam illud licitum sit: sive loquamur de perpetuo, sive temporaneo; Alterum, quosnam effectus pariat? de quibus distinctum in paragraphis sequentibus: nunc autem juvabit unitim eadem duo sub compendiosa explicatione amplecti, ut uno aspectu totam doctrinam mox latius agendam comprehendas.

3. Quoad prius, sic statuè. Divortium perpetuum est licitum tantummodo propter adulterium alterius conjugis. Divortium verò ad tempus licitum est propter alias causas, quæ in univèrsam ad illam, reduguntur, scilicet

ad grave periculum, sive animæ, sive corporis, sive famæ: in particulari autem sunt tres, Hæresis alterius conjugis, Sollicitatio ad peccatum, quam alter alteri facit, Sævitia ejusdem. Ratio prædictæ diversitatis est, quia Divortium propter adulterium fundatur in eo, quod per illud delictum fides conjugis absolute frangitur, ergo fides illi amplius absolute non debetur. Adde, absolute Christum Dominum ejusmodi separationem concessisse, dum dixit: *b Qui unque dimiserit uxorem, nisi ob fornicationem, & aliam duxerit, mactatur.* Dimissio autem absolute data perpetua est.

4. At verò divortium ad tempus propter tres illas causas, fundatur in eo, quod non obligatur quis ad commorandum cum altero, à quo tanta mala patitur, utique, dum illa patitur. Cum ergo, si conjux cum effectu emendatur, & quando est necessariã, securitatè detur, non patitur amplius alter mala illa; obligabitur admittere conjugem, unde fiet, ut Divortium perpetuum non sit. Circa causam verò hæresis erit adnotanda quædam distinctio, quam infra ponam §. 7. nu. 5.

5. Quoad posterius unus est præcipuus effectus (nam minus principales paulò inferius attingentur) ut conjux innocens, postquam legitime diverit, propriè dicto Divortio, scilicet, perpetuo, possit, si velit, Ordines Sacros suscipere, vel solennem Professionem in Religionem, vel Votum simplex Castitatis in saculo emittere. At, si diverit per Divortium improprie dictum, scilicet ad tempus, hæc non possit. Ratio discriminis est, quia, si separatio perpetua est, non habetur, unde impediri possit conjux innocens à susceptione boni alterius status ex se perpetui; Verum, si separatio perpetua non est, habetur, unde impediatur, nam transacto eo tempore, conjux suum conjugem repetere debet. Judicatur autem transisse tempus, quoties emendatur, ut dictum est, conjux. Illud nota, si quando nulla spes adest ejusmodi emendationis, posse innocentem status illos perpetuos suscipere, sed id non est per se ex vi Divortii, sed ex vi defectus dictæ spei, ut infra explicatiùs dicendum erit.

His veluti in compendium hoc initio; ad faciliorem doctrinam, explicatis, eadem suo Ordine in sequentibus repetamus, & illustremus.

§. II. Di-